

Lieta C-47/20

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2020. gada 28. janvāris

Iesniedzējtiesa:

Bundesverwaltungsgericht (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 10. oktobris

Prasītājs, apelācijas un revīzijas sūdzības iesniedzējs:

F.

Atbildētāja pirmās instances, apelācijas un revīzijas tiesvedībā:

Stadt Karlsruhe

Pamatlietas priekšmets

Spānijā izdotas vadītāja apliecības atzīšana Vācijā – Atšķirība starp vadītāja apliecības izsniegšanu un atjaunošanu – Dalībvalsts pilnvaras vadītāja apliecības atjaunošanas gadījumā paredzēt papildus nosacījumus tās atzīšanai savā teritorijā

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālais jautājums

Vai Direktīvas 2006/126/EK 2. panta 1. punkta un 11. panta 4. punkta otrās daļas regulējums dalībvalstij, kuras teritorijā citas dalībvalsts izsniegtas A un B kategorijas ES vadītāja apliecības turētājam par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā pirmajā minētajā dalībvalstī it tikušas atsauktas tiesības vadīt mehāniskos transportlīdzekļus ar šo vadītāja apliecību, pieļauj atteikt tādas šo kategoriju vadītāja apliecības atzīšanu, kas attiecīgajai personai pēc atsaukuma ir

tikusi izsniegta otrajā minētajā dalībvalstī atjaunošanas ceļā saskaņā ar Direktīvas 2006/126/EK 7. panta 3. punkta otro daļu?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/126/EK (2006. gada 20. decembris) par vadītāju apliecībām (Pārstrādātā versija), 2. panta 1. punkts, 7. panta 3. punkta otrā daļa, 11. panta 4. punkta otrā daļa.

Atbilstošās valsts tiesību normas

Fahrerlaubnis-Verordnung [Noteikumi par atļauju personām piedalīties ceļu satiksmē, turpmāk tekstā – “*FeV*”], 29. pants.

Straßenverkehrsgesetz [Ceļu satiksmes likums, turpmāk tekstā – “*StVG*”], 3. panta 6. punkts.

Īss faktu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītājs, Vācijas pilsonis, Spānijā dzīvo kopš 1992. gada, un viņam ir vēl viena dzīvesvieta Karlsrūē [*Karlsruhe*] (Vācija), kas nav viņa pastāvīgā dzīvesvieta Direktīvas 2006/126/EK 12. panta 1. punkta izpratnē. Vācijā viņš ticis notiesāts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā 1987., 1990., 1995. un 2000. gadā.
- 2 1992. gada 21. oktobrī prasītājam Spānijā tika izsniegta vadītāja apliecība, kura tostarp attiecās uz A un B kategorijas transportlīdzekļiem. Kopš tā laika vadītāja apliecības administratīvais derīguma termiņš Spānijā ticis vairākkārt pagarināts.
- 3 2008. gada 12. decembrī prasītājs Vācijā vadīja mehānisko transportlīdzekli ar alkohola koncentrāciju asinīs 2,12 promiles. Tāpēc viņš tika notiesāts par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, un viņam tika atņemtas tiesības vadīt mehāniskos transportlīdzekļus Vācijā ar Spānijā izdotu vadītāja apliecību, sakarā ar viņa nepiemērotību transportlīdzekļa vadīšanai. Jaunas vadītāja apliecības pieprasīšanai tika noteikts četrpadsmit mēnešu aizlieguma periods, kurš beidzās 2010. gada 19. martā. Viņa Spānijā izsniegtā vadītāja apliecība tika atņemta un nosūtīta atbildīgajai Spānijas iestādei. Pēc neilga laika tā tomēr atkal nosūtīja prasītājam dokumentu.
- 4 2009. gada 23. novembrī, proti, Vācijā noteiktā aizlieguma perioda laikā, prasītājam Spānijā tika izsniegta jauna A1, A2, A un B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecība, kura tāpat kā viņa iepriekšējā vadītāja apliecība bija derīga līdz 2012. gada 22. oktobrim. 2012. gada 15. oktobrī viņš Spānijā saņēma A1, A2, A un B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību ar derīguma termiņu līdz 2014. gada 22. oktobrim, bet 2014. gada 18. septembrī AM, A1, A2, A un B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību ar derīguma

termiņu līdz 2016. gada 22. oktobrim, un 2016. gada 6. septembrī viņa pašreizējo vadītāja apliecību AM, A1, A2, A un B kategoriju transportlīdzekļiem, kura ir derīga līdz 2021. gada 22. oktobrim. Vadītāja apliecībās kā šo kategoriju transportlīdzekļu vadīšanas tiesību iegūšanas datums norādīts 1992. gada 21. oktobris.

- 5 2014. gada 20. janvārī prasītājs iesniedza pieteikumu, lai viņa 1992. gada 21. oktobrī Spānijā iegūtās vadīšanas tiesības, kuras derīgas līdz 2014. gada 22. oktobrim, atzītu Vācijā. Atbildētājs šo pieteikumu noraidīja, jo prasītājam Vācijā esot tikusi atņemta Spānijā izdotā vadītāja apliecība. Pēc aizlieguma termiņa beigām viņš Spānijā nav pieteicies jaunu vadīšanas tiesību iegūšanai, bet viņam Spānijā esot tikuši izsniegti tikai aizvietojoši dokumenti. Tā kā prasītājs nebija iesniedzis viņam pieprasīto medicīniski psiholoģiskās ekspertīzes ziņojumu, varēja secināt, ka viņš nav piemērots mehānisko transportlīdzekļu vadīšanai. Viņa sūdzība par šo nolēmumu tika noraidīta to pašu iemeslu dēļ.
- 6 Tā kā viņa sūdzības izskatīšana Administratīvajā tiesā, tāpat kā apelācijas tiesvedība par tās spriedumu nedeļa prasītājam labvēlīgu rezultātu, viņš iesniedza revīzijas sūdzību iesniedzējtiesā.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 7 Prasītājs apgalvo, ka patvaļīgi un bez juridiska pamata tika pieņemts, ka trīs Spānijā izdotie administratīvie akti, kas pieņemti 2012. gada 15. oktobrī, 2014. gada 18. septembrī un 2016. gada 6. septembrī, nav uzskatāmi par vadītāja apliecības izdošanu Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta izpratnē, bet gan par 1992. gada 21. oktobra sākotnējo transportlīdzekļu vadīšanas tiesību pagarināšanu. Tāpat neesot arī juridiska pamata pieņemt, ka, atjaunojot autovadītāja apliecību, esošais pārkāpums tiek pārnests uz pašreizējo vadītāja apliecību. Neesot arī tāda Eiropas Savienības Tiesas nolēmuma. Tikai Spānijas iestādēm esot kompetence izlemt, vai viņam ir atbilstošas transportlīdzekļu vadīšanas spējas. Vācijas iestādes nedrīkstot šādu lēmumu pārbaudīt.
- 8 Atbildētāja uzskata par pareizu lēmumu, ko tā bija pieņēmusi un ko apstiprinājušas iepriekšējo instanču tiesas.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 9 Iesniedzējtiesa vispirms izskaidro, kā lieta ir vērtējama atbilstoši Vācijas tiesībām. Saskaņā ar *FeV* 29. panta 1. punktu ārvalsts vadītāja apliecības turētāji drīkst vadīt mehāniskos transportlīdzekļus Vācijā tiem piešķirto tiesību ietvaros, ja viņiem šeit nav pastāvīgas dzīvesvietas. Šis regulējums ir piemērojams tāpēc, ka prasītāja pastāvīgā dzīvesvieta Direktīvas 2006/126 12. panta 1. punkta izpratnē ir Spānijā, nevis Vācijā.

- 10 Tomēr *FeV* 29. panta 3. punkta pirmā teikuma 3. apakšpunktā ir paredzēts izņēmums, saskaņā ar kuru 1. punktā paredzētās tiesības neattiecas uz ārvalsts vadītāja apliecības turētājiem, kuriem, atrodoties valsts teritorijā, vadītāja apliecība ir likumīgi atņemta. Spānijā izsniegtā vadītāja apliecība prasītājam Vācijā tika likumīgi atņemta par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, kā rezultātā viņam tika liegtas tiesības izmantot Spānijā izdoto vadītāja apliecību Vācijā.
- 11 Ieraksts par vadītāja apliecības atņemšanu Piemērotības vadīt transporta līdzekli reģistrā vēl nav dzēsts, kas liedz nepiemērot *FeV* 29. panta 3. punkta pirmā teikuma 3. apakšpunktā paredzēto izņēmumu par ārvalstu vadītāja apliecības izmantošanu Vācijā. *FeV* 29. panta 3. punkta trešajā teikumā noteikts, ka pirmā teikuma 3. un 4. apakšpunkts ir piemērojami ES vai EEZ vadītāja apliecībai tikai tad, ja tajos minētie pasākumi ir ierakstīti Piemērotības vadīt transporta līdzekli reģistrā un nav dzēsti.
- 12 Lai atkārtoti tiktu piešķirtas tiesības izmantot transportlīdzekļa vadīšanas apliecību Vācijā, ir jāpiemēro *FeV* 29. panta 4. punkta noteikumi (“Pēc tam kad ir pieņemts viens no 3. punkta 3. un 4. apakšpunktā paredzētajiem lēmumiem, tiesības izmantot ārvalstu vadītāja apliecību valsts teritorijā tiek piešķirtas, pamatojoties uz pieteikumu, ja vairs nepastāv atņemšanas iemesli”), lasot kopā ar *StVG* 3. panta 6. punktu (“Lai pēc iepriekšējās tiesību atņemšanas piešķirtu tiesības [...] atkal izmantot ārvalsts vadītāja apliecību valsts teritorijā personām, kurām ir pastāvīga dzīvesvieta ārvalstīs, attiecīgi piemēro noteikumus par jaunas vadītāja apliecības izsniegšanu pēc iepriekšējās atņemšanas”). Saskaņā ar to prasītājam sakarā ar transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā, kad alkohola koncentrācija asinīs bija 2,12 promiles, bija jāiesniedz pozitīvs medicīniski psiholoģiskās ekspertīzes atzinums, ko viņš tomēr neiesniedza.
- 13 Iesniedzējtiesa jautā, vai šī lieta tāpat ir jāvērtē arī atbilstoši ES tiesību aktiem. Ievērojot Savienības tiesību aktu piemērošanas prioritāti, prasītājam, pamatojoties uz dalībvalstu izdoto vadītāja apliecību savstarpējās atzīšanas principu, kas izriet no Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta, būtu tiesības vadīt A un B kategorijas mehāniskos transportlīdzekļus Vācijā ar 2016. gada 6. septembrī atjaunoto un līdz 2021. gada 22. oktobrim derīgo Spānijas vadītāja apliecību, arī neizpildot prasības, kas jāievēro saskaņā ar Vācijas tiesību aktiem, ja šāds atzīšanas pienākums saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otro daļu attiektos arī uz minēto kategoriju transportlīdzekļu vadītāja apliecību atjaunošanu.
- 14 Būtībā jautājums ir par to, ciktāl Savienības tiesībās paredzētais atzīšanas princips, kas izriet no Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punkta, attiecas arī uz vadītāja apliecības atjaunošanas gadījumiem saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otro daļu, kad pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts atjaunošanu ir veikusi pēc tam, kad uzturēšanās vietas dalībvalsts ir atņēmusi attiecīgajai personai vadīšanas tiesības savā teritorijā par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā un tādējādi atzinusi [personu] par nepiemērotu transportlīdzekļa vadīšanai.

- 15 Iesniedzējtiesas ieskatā nav nozīmes tam, ka prasītājs savu vadītāja apliecību, kura izsniegta Spānijā 2007. gada 22. oktobrī un kura tika atzīta par nederīgu izmantošanai Vācijā, Spānijā atguva laikā, kamēr uz viņu attiecās Vācijā noteikts izsniegšanas aizliegums un šī aizlieguma laikā viņam Spānijā tika izsniegta arī jauna vadītāja apliecība ar nemainīgu derīguma termiņu līdz 2012. gada 22. oktobrim. Tiesas judikatūrā ir atzīts, ka dalībvalstij ir atļauts tādai personai, kurai tās teritorijā atņemta vadītāja apliecība, paredzot aizliegumu noteiktā laikposmā pieprasīt jaunu apliecību, neatzīt jauno apliecību, kas šajā aizlieguma periodā izsniegta citā dalībvalstī (skat. tostarp spriedumu, 2009. gada 19. februāris, *Schwarz*, C-321/07, EU:C:2009:104, 83. punkts). Tomēr iespējamais atzīšanas pienākums Vācijā, kas ir izskatāmās prasības priekšmets, nav saistīts ne ar prasītāja aizlieguma periodā atgūto, ne ar 2009. gada 23. novembrī izsniegto veco vadītāja apliecību, kuras derīguma termiņš tāpat ir beidzies, bet gan ar viņa tagad spēkā esošo Spānijā 2016. gada 6. septembrī izsniegto vadītāja apliecību. Šī vadītāja apliecība izdota pamatojoties uz attiecīgi 1992. gada 21. oktobrī piešķirtajām vadīšanas tiesībām, tai nav fiksēts Savienības tiesību uzturēšanās prasību pārkāpums un tā netika izsniegta spēkā esoša aizlieguma perioda laikā.
- 16 Iesniedzējtiesai, pamatojoties uz prasītāja iepriekšējās vadītāja apliecībās norādīto derīguma informāciju, nav šaubu, ka viņa vadītāja apliecība, kas izsniegta Spānijā 2016. gada 6. septembrī un ir derīga līdz 2021. gada 22. oktobrim, tika izdota balstoties uz Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punktu, proti, šīs normas izpratnē tā bija vadītāja apliecības atjaunošana, beidzoties tās derīguma termiņam. Šī norma nosaka, ka dalībvalstīm ir tiesības, bet nav pienākuma, paredzēt piemērotības pārbaudi, atjaunojot vadītāju apliecību tajā norādīto kategoriju ietvaros. Šo negroza arī direktīvas III pielikuma 14.1. punktā noteiktais.
- 17 Ja vadītāja apliecības atjaunošanas gadījumos saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otro daļu Savienības tiesības paredz dalībvalstīm tikai iespēju veikt pārbaudi, bet neuzliek pienākumu pārbaudi veikt, tad attiecīgo kategoriju vadītāja apliecības atjaunošana atbilstoši Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otro daļai pamatos atšķiras no vadītāja apliecības izdošanas atbilstoši ar šīs direktīvas 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteiktajām prasībām. Saskaņā ar tām vadītāja apliecību izdod tikai tādiem pretendentiem, kas ir izturējuši braukšanas prasmes un stila pārbaudi un teorētisku zināšanu pārbaudi un atbilst medicīniskiem standartiem saskaņā ar II un III pielikumu.
- 18 Iesniedzējtiesas ieskatā ir daudz norāžu par to, ka atjaunojot vadītāja apliecību Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otrajā daļā norādītajām kategorijām pēc tam, kad tās turētājam uzturēšanās vietas dalībvalstī ir atņemtas tiesības šīs valsts teritorijā izmantot viņa vadītāja apliecību tāpēc, ka fiksēta viņa nepiemērotība transporta līdzekļa vadīšanai, nav atzīšanas pienākuma bez jebkādam formalitātēm, kā tas saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas pastāvīgo judikatūru ir gadījumā, kad tiek izsniegta jauna vadītāja apliecība pēc saskaņoto minimālo prasību pārbaudes saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 1. punktu.

- 19 Šajā ziņā tā norāda uz Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru vadītāja apliecība, kas pēc juridiski saistoša aizlieguma perioda beigām attiecīgās valsts teritorijā ir tikusi izdota atbilstoši dzīvesvietas prasībai, ir jāatzīst bez jebkādam formalitātēm. Pat, ja kāda dalībvalsts vadītāja apliecības atkārtotu izdošanu saskaņā ar savas valsts noteikumiem pakļauj stingrākām prasībām, tai tomēr ir jāatzīst citas dalībvalsts izdota ES vadītāja apliecība, kas izdota pēc aizlieguma perioda beigām un vienlaikus ievērojot dzīvesvietas prasību (skat. tostarp spriedumu, 2008. gada 26. jūnijs, *Wiedemann* un *Funk*, C-329/06 un C-343/06, EU:C:2008:366, 54. punkts). Šajos gadījumos nepiemērotība transportlīdzekļa vadīšanai sakarā ar vadītāja apliecības atņemšanu dalībvalstī ir novērsta, citai dalībvalstij pārbaudot piemērotību turpmākas vadītāja apliecību izsniegšanas gadījumā (spriedumi, 2009. gada 19. februāris, *Schwarz*, C-321/07, EU:C:2009:104, 92. un 93. punkts, un 2012. gada 26. aprīlis, *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 51. punkts). Tajā pašā laikā dalībvalstij zūd pilnvaras pārbaudīt, vai attiecīgā persona, kurai tika atņemtas tiesības izmantot vadītāja apliecību šīs valsts teritorijā pamatojoties uz Direktīvas 2006/126 11. panta 4. punkta otro daļu sakarā ar vadīšanas spēju trūkumu, ir atguvusi vadīšanas spējas un tādējādi valsts teritorijā atkal var vadīt mehāniskos transportlīdzekļus (skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 74. un nākamie punkti).
- 20 Pēc iesniedzējtiesas domām no Tiesas judikatūras izriet, ka atzīšanas pienākums saskaņā ar Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktu ir atkarīgs no tā, vai konkrētā gadījumā Savienības tiesību aktos par vadītāja apliecības izsniegšanu ir prasība pārbaudīt Direktīvas 2006/126 7. panta 1. punktā noteiktās saskaņotās minimālās prasības. Tā kā iesniedzējtiesa tomēr uzskata, ka šajā gadījumā runa ir par prasītājam Spānijā izdotās vadītāja apliecības atjaunošanu nevis par vadītāja apliecības izdošanu, saistībā ar kuru izdevējai dalībvalstij ir pienākums veikt visaptverošu piemērotības pārbaudi saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 1. punktu, tā paliek pie Tiesas atzītā, ka dalībvalstij ir pilnvaras pārbaudīt, vai attiecīgā persona, kurai tika atņemtas tiesības izmantot vadītāja apliecību šīs valsts teritorijā pamatojoties uz Direktīvas 2006/126 11. panta 4. punkta otro daļu sakarā ar vadīšanas spēju trūkumu, ir šīs vadīšanas spējas atguvusi (skat. spriedumu, 2015. gada 23. aprīlis, *Aykul*, C-260/13, EU:C:2015:257, 74. punkts un nākamie punkti).
- 21 Šo rezultātu neietekmē arī fakts, ka Spānijas tiesiskais regulējums attiecībā uz transportlīdzekļu vadīšanas tiesību piešķiršanu paredz, ka, atjaunojot A un B kategorijas transportlīdzekļu vadītāja apliecību, un tādējādi iekļaujoties Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otrās daļas piemērošanas jomā, ir jāveic veselības pārbaude. Iesniedzējtiesas ieskatā tas, ka šādi kādas atsevišķas dalībvalsts pieņemti noteikumi par veselības prasībām vadītāja apliecības atjaunošanai nerada atzīšanas pienākumu saskaņā ar Direktīvas 2006/126 2. panta 1. punktu, izriet no secinājuma Tiesas judikatūrā, ka šajā normā pieprasītā vadītāja apliecību savstarpēja atzīšana bez jebkādam formalitātēm ir balstīta uz to, ka Savienības tiesību akti ir saskaņoti un tādējādi visām dalībvalstīm ir saistošas minimālās prasības, kas noteiktas attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanas spējām, tostarp veselības jomā, un kas jāievēro vadītāja apliecības pretendenti, un kuru

ievērošana pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstij jāpārbauda, izsniedzot vadītāja apliecību. Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2006/126 7. panta 3. punkta otro daļu tas neattiecas uz normā minēto kategoriju vadītāja apliecību atjaunošanu.

- 22 Lai noskaidrotu, vai iesniedzējtiesas viedoklis ir pareizs, Tiesai tiek uzdots iepriekš minētais jautājums prejudiciāla nolēmuma saņemšanai.

DARBBA VERSIJA